

Шульська Н. М.,*кандидат філологічних наук,**доцент кафедри соціальних комунікацій**Волинського національного університету імені Лесі Українки**<https://orcid.org/0000-0003-4703-1798>***Зінчук Р. С.,***кандидат філологічних наук,**доцент кафедри української мови та лінгводидактики**Волинського національного університету імені Лесі Українки**<https://orcid.org/0000-0002-5432-7346>***Свистун Н. О.,***кандидат філологічних наук,**доцент кафедри української мови та славістики**Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка**<https://orcid.org/0000-0003-0398-8803>*

МЕДІАРЕДАГУВАННЯ ГРАМАТИЧНИХ ДЕВІАЦІЙ ЯК ЧИННИК ПІДВИЩЕННЯ МОВНОЇ КУЛЬТУРИ ІНФОРМАЦІЙНОГО КОНТЕНТУ

Анотація. У статті досліджено граматичні девіації сучасного українського інформаційного контенту крізь призму медіаредагування як одного з ключових чинників забезпечення мовної нормативності. Зауважено про зростання обсягів новинного контенту, високий темп його продукування та недостатній рівень редакторського опрацювання, що спричиняє поширення граматичних анормативів у журналістських матеріалах. Проаналізовано граматичні девіації в українських онлайн-медіа, визначено їхні типологічні особливості й обґрунтовано роль медіаредагування в забезпеченні мовної якості інформаційного простору. Матеріалом дослідження обрано журналістські публікації українських інтернет-видань за 2025–2026 роки. У роботі використано описовий метод, контент-аналіз, метод лінгвістичного аналізу та метод медіаредагування, що дало змогу виявити типові відхилення від норм сучасної української літературної мови, класифікувати їх і запропонувати нормативні редакторські рішення. Установлено, що найпоширеніші морфологічні помилконезбезпечені явища – порушення норм визначення роду іменників, творення ступенів порівняння прикметників, відмінювання та узгодження числівників, а також уживання дієслівних форм. На синтаксичному рівні переважають порушення узгодження присудка з підметом, надмірне використання пасивних дієслів, невмотивоване вживання конструкцій, що супроводжують основне повідомлення авторським коментарем, розщеплених присудків, складних багатокомпонентних речень, невдалий порядок слів, нагромадження підрядних конструкцій, помилки в реченнях із дієприслівниковими зворотами. З'ясовано, що виникнення таких анормативів зумовлене насамперед оперативністю підготовки новинних матеріалів, недостатнім редакторським опрацюванням текстів і впливом усного мовлення на письмовий медіадискурс. Систематизація граматичних девіацій підтверджує важливу роль медіаредагування у формуванні нормативного, зрозуміло-

го й комунікативно ефективного інформаційного контенту та окреслює практичні напрями вдосконалення редакційної роботи в сучасних українських медіа.

Ключові слова: медіаредагування, граматичні девіації, мовна культура, інформаційний контент, медіатекст, морфологічні анормативи, синтаксичні анормативи.

Постановка проблеми. У сучасному медіапросторі інформаційний контент – один із найпотужніших чинників формування мовної культури суспільства, адже засоби масової комунікації не лише оперативно поширюють повідомлення, а й виконують нормативно-мовну, освітню та культуротворчу функції. Саме медіа впливають на мовні практики читачів, сприяють утвердженню літературної норми, формують лінгвосмаки та комунікативні стандарти аудиторії. Зважаючи на це, якість мовного оформлення медіатекстів набуває особливого значення, оскільки будь-які відхилення від літературної норми швидко поширюються інформаційним простором і можуть закріплюватися в масовому мовленні. Сучасний розвиток цифрових медіа, зростання обсягів інформаційних потоків, безперервне оновлення новинного контенту та конкуренція між медіа за оперативність подання інформації істотно змінюють редакційні процеси. За таких умов пріоритет швидкості публікацій нерідко переважає над ретельним мовним опрацюванням текстів, що призводить до збільшення кількості граматичних анормативів у медіاپовідомленнях. Недостатній рівень редакторського контролю, вплив іншомовних конструкцій, інтерференційні процеси, поширення розмовних моделей мовлення та нехтування вимогами літературної норми стають чинниками виникнення граматичних порушень, які негативно впливають на якість медійного продукту, знижують його комунікативну ефективність і сприяють закріпленню мовних відхилень у масовій комунікації.

Особливої актуальності ця проблема набуває в умовах посилення суспільної уваги до функціонування української мови в публічному просторі, утвердження сучасних лінгвонорм та підвищення вимог до професійної мовної компетентності журналістів, редакторів і медіакомунікаторів. Високий рівень мовної культури інформаційного контенту – важливий показник професійності медіа, оскільки забезпечує точність передавання змісту, однозначність інтерпретації повідомлень і підтримує авторитет. Натомість граматичні помилки в медіатекстах не лише погіршують їхню якість і знижують рівень довіри аудиторії, а й перешкоджають реалізації культуротворчої, освітньої та нормативної функцій медіа. У цьому контексті редагування постає не лише завершальним етапом підготовки тексту до публікації, а й важливим механізмом забезпечення мовної нормативності, виявлення, усунення та попередження граматичних хиб, що сприяє підвищенню лінгвокультури інформаційного контенту та вдосконаленню професійних стандартів журналістики.

Попри значну кількість наукових праць, присвячених проблемам мовної норми, культури мовлення, редакторської діяльності, питання медіаредагування граматичних помилок як чинника підвищення мовної культури інформаційного контенту досі не отримало комплексного висвітлення. Потребують поглибленого дослідження типологія граматичних порушень у сучасних медіатекстах, чинники їхнього виникнення, особливості функціонування в різних жанрах, а також ефективні редакторські стратегії їхнього виявлення, усунення та попередження. Це зумовлює необхідність системного аналізу граматичних аномативів у сучасному медійному дискурсі та визначення ролі редагування в забезпеченні високої мовної культури інформаційного простору.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Наукове осмислення лінгвістичних девіацій у сучасному медійному дискурсі репрезентоване працями, у яких зосереджено увагу на типологізації мовних відхилень, причинах їхнього виникнення та особливостях функціонування в різних видах журналістських текстів. Так, О. Конєєва та О. Гаврилюк аналізують типологію аномативів у сучасних медіа крізь призму лінгвістичного редагування [1]; М. Ландер і Л. Спанатій досліджують лінгвоаномативи в сучасному публіцистичному дискурсі, акцентуючи на їхньому впливі на якість мовлення засобів масової інформації [2]; Х. Білограць і А. Нечипір студіюють мовностилістичні помилки ведучих українських телеканалів, встановлюючи найчастотніші порушення літературної норми в усному медійному мовленні [3]; Ю. Варнавська та А. Землянська досліджують типові помилкові явища на сторінках регіональних телеграм-каналів [4]. Дослідники звертають увагу на професійну майстерність журналістів та уникнення девіацій під час створення медіатекстів, акцентуючи на практичних аспектах редакторської роботи [5]. Науковці також вивчають проблему мовних хиб у контексті культури публічної медіакомунікації цифрової доби [6].

Теоретичне підґрунтя дослідження становлять праці, у яких розкрито роль граматичної нормативності як основи ефективної комунікації. Зокрема, М. Пентилук та О. Попова розглядають граматично правильне мовлення як передумову запобігання комунікативній девіантності, обґрунтовуючи взаємозв'язок між дотриманням мовних норм і якістю мовленнєвої взаємодії [7]. Окремий напрям становлять дослідження, при-

свячені граматичним помилкобезпечним явищам. І. Гарбар та А. Гарбар характеризують граматичні відхилення в професійному мовленні, окреслюючи найтиповіші порушення морфологічних і синтаксичних норм [8]. І. Мариненко описує функціонування граматичних помилок у текстах сучасної політичної реклами, демонструючи їхній вплив на ефективність комунікації [9]. О. Тепла аналізує синтаксичні порушення в текстах інтернет-видань [10]. Проблему помилкобезпечних синтаксичних конструкцій у друкованих медіа висвітлено в праці Н. Шульської та Р. Зінчук, де визначено найтиповіші синтаксичні порушення та запропоновано шляхи їхнього попередження [11].

Попри значний науковий доробок, більшість досліджень присвячена окремим видам мовних девіацій або аналізу конкретних медійних платформ. Водночас комплексне вивчення граматичних аномативів у сучасних українських медіа крізь призму редагування з урахуванням новітнього інформаційного середовища потребує подальшого наукового осмислення.

Мета статті полягає у виявленні, систематизації та аналізі граматичних девіацій в українському інформаційному медіаконтенті, визначенні їхніх типологічних особливостей і причин виникнення, а також обґрунтуванні ролі медіаредагування як ефективного інструменту мовного унормування та підвищення лінгвокультури сучасного інформаційного контенту.

Досягнення поставленої мети забезпечено застосуванням комплексу загальнонаукових і спеціальних методів дослідження. Описовий метод використано для виявлення та систематизації граматичних девіацій, метод лінгвістичного аналізу – для визначення їхньої відповідності нормам сучасної української літературної мови, а метод медіаредагування – для розроблення нормативних варіантів і редакторських рекомендацій. Контент-аналіз дав змогу дослідити частотність і специфіку функціонування граматичних відхилень в інформаційному контенті та окреслити їхній вплив на рівень мовної культури.

Матеріалом дослідження обрано журналістські публікації українських онлайн-медіа за 2025–2026 роки.

Виклад основного матеріалу. Аналіз медіатекстів засвідчив наявність системних граматичних аномативів, які охоплюють морфологічний і синтаксичний рівні мовної організації тексту. Їхня систематизація дала змогу визначити найпоширеніші типи відхилень від норм сучасної української літературної мови та окреслити напрями редакторського втручання, спрямованого на підвищення мовної якості інформаційного контенту.

У межах морфологічних девіацій виокремлено порушення норм визначення роду іменників, творення ступенів порівняння прикметників, відмінювання числівників, узгодження числівників з іменниками, а також уживання дієслівних форм. Зазначені різновиди аномативів характеризуються різною частотністю та ступенем впливу на нормативність медійного мовлення, що зумовлює необхідність їхнього детального аналізу з позицій редагування. Морфологічні аномативи в журналістських матеріалах переважно фіксуємо в прямій мові респондентів, однак навіть за умови збереження автентичності висловлювання такі мовні відхилення доцільно редагувати або нормативно коригувати, оскільки вони негативно впливають на культуру медіатексту та можуть сприяти закріпленню ненормативних мовних моделей у масовій комунікації.

Одна з найпоширеніших морфологічних девіацій у сучасних інтернет-виданнях – порушення норм визначення грама-

тичного роду іменників, що спричиняє помилки в узгодженні з дієсловами, прикметниками та займенниками. Подібні аномалії виникають переважно через вплив розмовного мовлення, міжмовну інтерференцію або недостатнє знання нормативних характеристик окремих лексем, пор. *Торгували “тиловими” військовими посадами: СБУ повідомило* (правильно – *СБУ повідомила*) *про викриття незаконної схеми на Київщині* (<https://suspilne.media/kyiv>, 04.07.2025); *Смертельне ДТП* (правильно – *смертельна ДТП*): *у Решетилівській громаді на Полтавщині сталась аварія* (<https://suspilne.media/poltava>, 28.05.2026); *У штаті Міссурі зафіксовано найбільшу кількість загиблих – щонайменше 12 людей. Серед них чоловік, якого вбило торнадо* (правильно – *вбив торнадо*), *що зруйнувало* (правильно – *зруйнував*) *його будинок* (<https://suspilne.media>, 16.03.2025); *У зооендопарку біля Львова народилося шотландське поні* (правильно – *шотландський поні*): *ім'я оберуть у соцмережах. Важить новонароджене поні* (правильно – *новонароджений поні*) *зараз близько 7 кілограмів*. (<https://suspilne.media/lviv>, 25.03.2025); *Фатинова тюль* (правильно – *фатиновий тюль*) *з вишивкою: як обрати ідеальний варіант для дому* (<https://www.volynpost.com>, 23.01.2026). Наведені приклади свідчать, що помилки у визначенні роду іменників найчастіше виникають під час узгодження з абривіатурами, невідмінюваними запозиченими назвами та окремими іменниками, граматичний рід яких не збігається з мовною практикою або перебуває під впливом російської мови. Такі девіації порушують граматичну цілісність тексту та потребують обов'язкового усунення на етапі редагування.

Помітну групу морфологічних аномалій становлять порушення норм ступенювання прикметників, зокрема використання лексеми *самий* для творення найвищого ступеня. Такі девіації зазвичай виникають під впливом російської мови. В українській літературній нормі найвищий ступінь утворюємо за допомогою префікса *най-* або описових конструкцій із прислівниками *найбільш*, *найменш*, пор.: *Я все життя на льоду і ні разу не провалився. Для цього є самий кращий* (правильно – *найкращий*) *інструмент* (<https://suspilne.media/lutsk>, 18.02.2025). У конструкції *А цей смак, так нам здалося, він такий самий оптимальний* (правильно – *оптимальний*) (<https://suspilne.media/cherkasy>, 27.06.2026) прикметник *оптимальний* уже містить значення найвищого ступеня, тому виділене словосполучення не відповідає нормам сучасної української літературної мови.

Один із найпродуктивніших різновидів морфологічних девіацій – неточності у відмінюванні кількісних і збірних числівників. Аналіз медіатекстів засвідчує, що найчастіше помилки виникають під час відмінювання складних числівників, напр. *І я бачив їхні сльози, я бачив сльози залу й відчував вдячність, яка йшла від семиста* (правильно – *семисот*) *людей – тих, хто сидів у залі* (<https://suspilne.media>, 06.09.2025); *«Ми вилучили близько восьмидесяти* (правильно – *вісімдесяти*) *собак, одного кота, четверо курей і більше десяти качок», – резюмувала волонтерка Тетяна Малашияк* (<https://suspilne.media/odesa>, 16.02.2026); *Начальниця міського управління культури Світлана Козелко розповіла, що станом на 21 березня на ній розмістили стенди з фотографіями семидесяти* (правильно – *сімдесяти*) *захисників* (<https://suspilne.media/ternopil>, 21.03.2025); *Санкція статті передбачає покарання у вигляді від сорока до шестидесяти* (правильно – *шістдесяти*) *годин*

громадських робіт, від одного до двох місяців виправних робіт з відрахуванням двадцяти відсотків заробітку, до п'ятнадцяти діб адміністративного арешту або штрафу (<https://suspilne.media/ternopil>, 30.01.2025).

Окрему групу становлять помилки у відмінюванні збірного числівника *обидва*, пор. *Обидвах* (правильно – *обох*) *ударів окупанти завдали БпЛА «Молнія-1»* (<https://bukvy.org>, 05.01.2025); *Правоохоронці зазначили, що за обидвома* (правильно – *обома*) *фактами розпочали кримінальні провадження відповідно до статті 115 Кримінального кодексу України з поміткою нещасний випадок* (<https://suspilne.media/ternopil>, 29.06.2026).

Не менш поширені помилки в узгодженні числівників з іменниками, які найчастіше спричинені неправильним вибором відмінкової форми іменників після кількісних числівників. Особливо продуктивні девіації з числівником *півтора*, після якого іменник маємо вживати в родовому відмінку однини, пор. *У Центрі матері та дитини в Сумах унаслідок атаки російських безпілотників травмувань зазнали двоє дітей віком півтора місяці* (правильно – *півтора місяця*) *та двоє матерів* (<https://suspilne.media/sumy>, 27.06.2026); *До 158-ї бригади боєць долучився півтора місяці* (правильно – *півтора місяця*) *тому* (<https://suspilne.media/sumy>, 31.05.2026); *Оборонець захищав Україну понад півтора роки* (правильно – *півтора року*) *та отримав відзнаку «Ветеран війни – учасник бойових дій»* (<https://suspilne.media/vinnitsia>, 28.06.2026). Натрапляємо і на хиби в родовій диференціації уживання числівників *півтора* / *півтори*, пор. *«Ось у мене шматок клейонки. Як дощ, посадка, траса, нема нічого, то поставив велосипед, наклався і сидів півтора години* (правильно – *півтори години*)» (<https://suspilne.media/ternopil>, 01.06.2026).

У досліджуваному матеріалі також трапляються помилки в поєднанні кількісних числівників два, три, чотири з іменниками. Відповідно до норм сучасної української літературної мови після цих числівників іменники потрібно вживати в називному відмінку множини. Порушення цієї норми виникає внаслідок негативного впливу російської мови чи недостатнім знанням морфологічних норм, пор. *«На медицину буде виділено на 15 мільярдів більше, зокрема на онкологію буде виділено на два мільярда* (правильно – *два мільярди*) *більше в порівнянні з минулим роком», – прокоментував нардеп*. (<https://suspilne.media/chernihiv>, 03.12.2025); *Три мільйона* (правильно – *три мільйони*) *70 тисяч гривень із бюджету Полтавської громади спрямують на виплату одноразової матеріальної допомоги* (<https://suspilne.media/poltava>, 13.02.2025); *«Я можу сказати щодо кількості абонентів – їх стало менше. «Швейну» два роки тому закрили. Лікарня теж слабенька залишилася, тільки два сімейних лікаря* (правильно – *два лікарі*) *працює»* (<https://suspilne.media/chernihiv>, 04.05.2026). Спороадично фіксуємо ненормативне поєднання збірних числівників з іменниками жіночого роду, що суперечить нормам сучасної української літературної мови, пор. *У Центрі матері та дитини в Сумах унаслідок атаки російських безпілотників травмувань зазнали двоє дітей віком півтора місяці та двоє матерів* (правильно – *дві матері*) (<https://suspilne.media/sumy>, 27.06.2026).

Помітну групу морфологічних девіацій становлять порушення у творенні та вживанні особових форм дієслова. Такі помилки здебільшого виникають під впливом розмовного мовлення та свідчать про недостатній редакторський контроль,

пор. *«Боряться (правильно – борються) за традиційні цінності, де чоловік б'є жінку?»: франківці про напад на активісток після мирної акції проти закону 15150* (<https://galka.if.ua>, 12.05.2026); *«Дорога – яма в яму, яма в яму. Я маю машину, але не їду. Лагодять, **сиплять** (правильно – **сиплють**) щебінь, машини їдуть – і він розпадається»*, – розповіла жителька села Велике **Наталія** (<https://suspilne.media/chernivtsi>, 14.06.2026); Ця інформація гуглиться дуже легко, але навіщо щось перевіряти? Люди бачуть (правильно – бачать) емоційний пост і поширюють його, не думаючи (<https://bukvy.org>, 21.02.2025). Подібні хиби негативно впливають на мовну нормативність журналістських текстів і потребують обов'язкового усунення.

У сучасних українських медіатекстах синтаксичні аномалії також істотно порушують зрозумілість і нормативність повідомлення. Найпоширеніші помилки в узгодженні присудка з підметом, надмірному використанні пасивних дієслів, невмотивованому вживанні конструкцій, що супроводжують основне повідомлення авторським коментарем, розщеплених присудків і складних багатоконпонентних речень, що ускладнюють сприйняття інформації. У журналістських матеріалах також фіксуємо порушення логіко-синтаксичних зв'язків, невдалий порядок слів, нагромадження підрядних конструкцій і ненормативне вживання дієприслівникових зворотів. Такі хиби на синтаксичному рівні найчастіше зумовлені оперативністю підготовки новин, недостатнім редакторським опрацюванням текстів і впливом усного мовлення на письмовий медіадискурс.

Поширене синтаксичне помилкобезпечне явище – неточність узгодження присудка з підметом, вираженим словами **частина, більшість, меншість, низка, група, решта, половина** та іншими збірними іменниками. За нормами сучасної української літературної мови присудок у таких конструкціях потрібно вживати в однині. Натомість у медійному мовленні нерідко трапляються форми, що виникають під впливом семантичного узгодження з іменником у родовому відмінку множини й суперечать літературній нормі, напр. **Більшість українців підтримують** (правильно – **підтримує**) *перезавантаження влади після завершення війни* (<https://www.ukrinform.ua>, 17.06.2026); *Опитування: більшість жителів країн Заходу вірять* (правильно – *вірять*) *у наближення світової війни* (<https://www.eurointegration.com.ua>, 13.02.2026); *«Бізнес-янгони» зникли з України, але решта інвесторів обирають* (правильно – *обирає*) *досвідчених стартаперів та мілтек* (<https://mim.kyiv.ua>, 31.07.2025); *Декому – по 365 тисяч гривень: низка українців отримують* (правильно – *отримає*) *у липні виплати від держави* (<https://enovosty.com>, 28.06.2025); *Половина українців підтримують* (правильно – *підтримує*) *проведення референдуму щодо мирної угоди* (<https://www.ukrinform.ua>, 16.03.2026); *У Кропивницькому частина будинків залишилися* (правильно – *залишилася*) *без води (АДРЕСИ)* (<https://persha.kr.ua>, 22.06.2025).

Серед синтаксичних аномалій поширене невмотивоване використання пасивних дієслівних конструкцій замість активних. Такі словосполучення ускладнюють сприйняття тексту, роблять його громіздким і канцеляризованим, а також приховують або розмивають виконавця дії. Найчастіше вони зреалізовані через дієслівні форми на **-но, -то** з допоміжним дієсловом, хоча в контексті природніше використовувати активні конструкції. Фіксуємо такі аномалії в журналістських текстах: *На онлайн-системи Укрзалізниці було здійснено*

(правильно – здійснили) масштабну кібератаку (<https://www.slovoidilo.ua>, 24.03.2025); *Через погодні умови було скасовано* (правильно – *скасували*) *парад до Дня незалежності, який був запланований на 10:30 ранку за східним часом у суботу* (<https://www.eurointegration.com.ua>, 04.07.2026); *«Це рішення було прийнято* (правильно – *прийняли*) *після ретельного та всебічного розгляду питання безпеки наших учасників, глядачів та персоналу як головного пріоритету»*, – йдеться у заяві організаторів (<https://www.eurointegration.com.ua>, 04.07.2026); *Вони повідомили, що необхідність усунення цих ризиків вже неодноразово підіймалась, однак жодних істотних змін не було запроваджено* (правильно – *не запровадили*), *що змусило депутатів Європейського парламенту постійно покладатися на самостійно вжиті заходи безпеки* (<https://www.eurointegration.com.ua>, 09.04.2026); *Від початку повномасштабного вторгнення в Україну було повернуто* (правильно – *повернули*) *15801 тіло загиблих військовослужбовців ЗСУ, – правозахисниця Денісова* (<https://espresso.tv>, 27.08.2027).

До синтаксичних аномалій належить невмотивоване вживання конструкцій, що супроводжують основне повідомлення авторським коментарем, наприклад: варто зазначити, слід зауважити, хотілося б наголосити, необхідно підкреслити, потрібно сказати тощо. Такі предикативні конструкції не містять нової фактичної інформації, а лише сигналізують про намір автора повідомити те, що й без того викладено в наступній частині речення. Їхнє надмірне використання ускладнює синтаксичну будову тексту, знижує його динамічність і лаконічність, створює ефект багатослівності. Під час медіаредагування такі словосполучення доцільно вилучати або замінювати прямим викладом інформації, якщо вони не виконують важливої прагматичної функції, пор. *При цьому варто зазначити, що 10 липня сенатор перебував з візитом в Україні, в ході якого зустрівся з президентом України Володимиром Зеленським* (<https://www.eurointegration.com.ua>, 10.07.2026); *Слід зауважити, що гроші мають цільове призначення* (<https://today.ua>, 07.07.2026); *Хотілося б наголосити, що захворювання можна профілактувати* (<https://mirumclinic.com>, 12.05.2026); *Необхідно підкреслити, що висновки лабораторних досліджень надають лікарям понад 50% інформації про стан здоров'я пацієнта і допомагають призначити лікування* (<https://altamedica.com.ua>, 14.08.2025).

Висновки і перспективи подальших досліджень. Аналіз журналістських публікацій українських онлайн-медіа за 2025–2026 роки засвідчив наявність системних граматичних аномалій на морфологічному та синтаксичному рівнях. У межах морфологічних девіацій найчастіше фіксуємо порушення норм визначення роду іменників, творення ступенів порівняння прикметників, відмінювання й узгодження числівників, а також уживання дієслівних форм. Серед синтаксичних помилкобезпечних явищ переважають порушення узгодження присудків із підметами, надмірне використання пасивних дієслів, невмотивоване вживання конструкцій, що супроводжують основне повідомлення авторським коментарем, розщеплених присудків, складних багатоконпонентних речень, порушення логіко-синтаксичних зв'язків, невдалий порядок слів, нагромадження підрядних конструкцій, помилки в реченнях із дієприслівниковими зворотами. Проведена систематизація граматичних девіацій дала змогу окреслити основні напрями редагування, спрямо-

вані на підвищення мовної нормативності та якості інформаційного контенту.

Перспективи подальших наукових пошуків вбачаємо в розширенні емпіричної бази дослідження, аналізі граматичних помилок у різних видах медіа та розробленні практичних рекомендацій щодо їхнього редагування й запобігання в сучасному інфопросторі.

Література:

- Конєєва О., Гаврилюк О. Типологія анормативів на сторінках сучасних медіа: лінгвістичний аспект редагування. *Проблеми гуманітарних наук: збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія «Філологія»*, 2024. Вип. 63. С. 30–37. <https://doi.org/10.24919/2522-4565.2025.63.4>
- Ландер М. А., Спанатій Л. С. Мовні анормативи в сучасному публіцистичному дискурсі. *Одеський лінгвістичний вісник*. 2017. Спецвип. С. 119–123.
- Білограць Х., Нечипір А. Мовнотипологічні помилки ведучих українських телеканалів. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія: Журналістські науки*. 2019. Вип. 3. № 910. С. 129–135. <https://doi.org/10.23939/sjs2019.01.129>
- Варнавецька Ю.В., Земляньська А.В. Типові мовні помилки на сторінках ЗМІ у соцмережах (на прикладі телеграм-каналів «PIA-Мелітополь» та «Запоріжжя. Інфо»). *Українські студії в європейському контексті*. 2025. № 10. С. 7–12.
- Шульська Н. М., Зінчук Р. С. Майстерність написання журналістського тексту: уникнення типових лінгвоанормативів. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика*. 2021. Т. 32 (71) № 1 Ч. 3. С. 234–239. <https://doi.org/10.32838/2710-4656/2021.1-3/38>
- Shulska N., Zinchuk R., Koliada E., Afanasieva O., Demeshko I., Yatsenko H. Culture of Public Media Communication in the Digital Age: Identification and Analysis of Anomalous Phenomena. *Journal of Daoist Studies*. 2026. Vol. 19(S1). P. 306–319. <https://doi.org/10.5281/zenodo.20539155>
- Пентиліок М. І., Попова О. А. Граматично правильне мовлення як основа запобігання комунікативній девіантності. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологічна»*. Острог: Вид-во НаУОА, 2017. Вип. 68. С. 124–131.
- Гарбар І. В., Гарбар А. І. Граматичні анормативи у професійному мовленні. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Філологія*. 2022. Вип. 58. С. 41–44. <https://doi.org/10.32841/2409-1154.2022.58.10>
- Мариненко І. Граматичні анормативи в текстах сучасної політичної реклами. *Стиль і текст: науковий збірник / за ред. В. В. Різуна; Інститут журналістики КНУ імені Тараса Шевченка*. Київ, 2013. Вип. 14. С. 81–92.
- Тепла О. М. Синтаксичні анормативи у текстах інтернет-видань. *Syntax anomalies in texts of internet editions. International Journal of Philology*. 2021. Вип. 25(1). С. 113–116. <https://doi.org/10.31548/philolog2021.01.113>
- Шульська Н. М., Зінчук Р. С. Помилконебезпечні синтаксичні місця на сторінках друкованих ЗМІ. *Вчені записки ТНУ імені*

В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Соціальні комунікації. 2019. Т. 30 (69) № 1 Ч. 1. С. 48–53.

Shulska N., Zinchuk R., Syystun N. Media editing of grammatical deviations as a factor in enhancing the linguistic quality of information content

Summary. The article examines grammatical deviations in contemporary Ukrainian information content through the prism of media editing as one of the key factors in ensuring linguistic normativity. It highlights the growing volume of news content, the rapid pace of its production, and the insufficient level of editorial processing, all of which contribute to the spread of grammatical non-standard forms in journalistic texts. The study analyses grammatical deviations found in Ukrainian online media, identifies their typological features, and substantiates the role of media editing in ensuring the linguistic quality of the information space. The research material comprises journalistic publications from Ukrainian online media published in 2025–2026. The study employs the descriptive method, content analysis, linguistic analysis, and the method of media editing, which made it possible to identify typical deviations from the norms of Standard Ukrainian, classify them, and propose normative editorial solutions. The findings indicate that the most frequent morphological error-prone phenomena involve violations of noun gender assignment, the formation of comparative and superlative degrees of adjectives, the inflection and agreement of numerals, as well as the use of verb forms. At the syntactic level, the most common deviations include violations of subject–predicate agreement, excessive use of passive verb constructions, unjustified use of constructions accompanying the main message with authorial commentary, split predicates, overly complex multi-component sentences, inappropriate word order, excessive subordination, and errors in sentences containing adverbial participial constructions. The study establishes that these non-standard forms primarily result from the need for rapid news production, insufficient editorial revision, and the influence of spoken language on written media discourse. The systematization of grammatical deviations confirms the significant role of media editing in shaping normative, comprehensible, and communicatively effective information content and outlines practical directions for improving editorial practices in contemporary Ukrainian media.

Key words: media editing, grammatical deviations, linguistic culture, information content, media text, morphological deviations, syntactic deviations.

Дата першого надходження статті до видання: 14.07.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 19.08.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 01.10.2026